

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. március 2.
(OR. en)

7037/23

Intézményközi referenciaszám:
2022/0147(COD)

CONSOM 63
MI 159
COMPET 164
EF 61
ECOFIN 209
DIGIT 33
CODEC 288
CYBER 45

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	6363/23 + COR1 + ADD1
Biz. dok. sz.:	9053/22 + ADD1-4
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE a 2011/83/EU irányelvnek a távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződések tekintetében történő módosításáról és a 2002/65/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről – Általános megközelítés

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az általános megközelítés szövegét, amelyet a Versenyképességi Tanács a 2023. március 2-i ülésén elfogadott.

2022/0147 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a 2011/83/EU irányelvnek a távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződések tekintetében történő módosításáról és a 2002/65/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,
tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,
tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,
a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,
tekintettel az Európai Központi Bank véleményére¹,
tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²,
rendes jogalkotási eljárás keretében,

¹

....

²

....

mivel:

- (1) A 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv³ uniós szintű szabályokat határoz meg a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazására vonatkozóan. Emellett a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴ szabályokat határoz meg többek között a kereskedő és a fogyasztó által áru vagy szolgáltatás értékesítése céljából távollevők között kötött szerződésekre vonatkozóan.
- (2) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 169. cikkének (1) bekezdése és 169. cikke (2) bekezdésének a) pontja akként rendelkezik, hogy az Uniónak az EUMSZ 114. cikke alapján elfogadott intézkedések révén hozzá kell járulnia a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosításához. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: a Charta) 38. cikke előírja, hogy az Unió politikáiban biztosítani kell a fogyasztók védelmének magas szintjét.
- (3) A belső piac keretein belül a választás szabadságának védelme érdekében magas szintű fogyasztóvédelemre van szükség a távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződések terén a távértékesítés iránti fogyasztói bizalom erősítése céljából.
- (4) A belső piacon a fogyasztóvédelem egyformán magas szintjének biztosítása a legmegfelelőbbben teljes harmonizációval érhető el. Teljes harmonizációra van szükség annak biztosítására, hogy az Unióban valamennyi fogyasztó érdekeit magas szinten és egyenlő módon védelmezzék, valamint egy jól működő belső piac jöjjön létre. Ezért a tagállamok számára nem szabad lehetővé tenni, hogy az ezen irányelvben meghatározottaktól eltérő nemzeti rendelkezéseket tartsanak fenn vagy vezessenek be az irányelv hatálya alá tartozó szempontok tekintetében, kivéve, ha ez az irányelv másként rendelkezik. Ilyen harmonizált rendelkezések hiányában a tagállamok számára továbbra is lehetővé kell tenni, hogy szabadon fenntartsanak vagy bevezessenek nemzeti jogszabályokat.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/65/EK irányelve (2002. szeptember 23.) a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazásáról, valamint a 90/619/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK irányelv és a 98/27/EK irányelv módosításáról (HL L 271., 2002.10.9., 16. o.).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/83/EU irányelve (2011. október 25.) a fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 304., 2011.11.22., 64. o.).

- (5) A 2002/65/EK irányelv különböző felülvizsgálatok tárgyát képezte. E felülvizsgálatok feltárták, hogy a fokozatosan bevezetett termékspecifikus uniós jogszabályok és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv között jelentős átfedések keletkeztek, továbbá a digitalizáció súlyosbított néhány olyan problémát, amelyet az említett irányelv nem kezel teljes mértékben.
- (6) A digitalizáció olyan piaci fejleményekhez járult hozzá, amelyek a 2002/65/EK irányelv elfogadásakor még nem voltak előre láthatók. Az azóta tapasztalt gyors technológiai fejlődés ugyanis jelentős változásokat hozott a pénzügyi szolgáltatások piacán. Bár uniós szinten számos ágazatspecifikus jogi aktus elfogadására került sor, a fogyasztóknak kínált pénzügyi szolgáltatások jelentős mértékben változtak és diverzifikálódtak. Új termékek jelentek meg – különösen az online környezetben –, és az igénybevételük folyamatosan növekszik, gyakran gyors és előre nem látható módon. E tekintetben a 2002/65/EK irányelv horizontális alkalmazása továbbra is releváns. A 2002/65/EK irányelvnek az ágazatspecifikus uniós jogszabályok által nem szabályozott fogyasztói pénzügyi szolgáltatásokra való alkalmazása azt eredményezte, hogy egy sor, a fogyasztók és a kereskedők javát szolgáló harmonizált szabály alkalmazandó. Ez a „biztonsági háló” funkció hozzájárul a magas szintű fogyasztóvédelemhez, miközben egyenlő versenyfeltételeket biztosít a kereskedők között.
- (7) Azon tény figyelembevételére érdekében, hogy a fokozatosan bevezetett uniós ágazatspecifikus jogszabályok és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv között jelentős átfedések keletkeztek, továbbá a digitalizáció súlyosbított néhány olyan problémát, amelyet az említett irányelv nem kezel teljes mértékben – beleértve azt is, hogy hogyan és mikor kell tájékoztatást nyújtani a fogyasztónak –, felül kell vizsgálni a fogyasztó és kereskedő által, távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekre vonatkozó szabályokat, és egyúttal biztosítani kell a „biztonsági háló” funkció alkalmazását **azon pénzügyi szolgáltatásokra, amelyek vagy nem tartoznak az uniós ágazatspecifikus jogszabályok hatálya alá, vagy ki vannak zárva a konkrét pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó uniós jogi aktusok hatálya alól.**

- (8) A 2011/83/EU irányelv a 2002/65/EK irányelvhez hasonlóan rendelkezik a szerződéskötést megelőző tájékoztatásról és az elállási jogról bizonyos, távollévők között kötött fogyasztói szerződések esetében. Ez a kiegészítő jelleg azonban nem teljes körű, mivel a 2011/83/EU irányelv nem terjed ki az olyan pénzügyi szolgáltatásokra [...], **amelyek banki, hitel-, biztosítási, magánnyugdíj-, befektetési vagy fizetési jellegűnek számítanak. Ebben az összefüggésben a lakáscélú megtakarítási számlát és a fogyasztói hitelmegállapodást pénzügyi szolgáltatásnak kell tekinteni. Az olyan termékek értékesítése, mint például a nemesfémek, a gyémánt, a bor vagy a whiskey, önmagában nem tekintendő pénzügyi szolgáltatásnak.**
- (9) A 2011/83/EU irányelv hatályának a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekre való kiterjesztése biztosíthatja a szükséges komplementaritást. A fogyasztói pénzügyi szolgáltatások sajátos jellegéből adódóan azonban – különösen összetettségük miatt – a 2011/83/EU irányelv nem minden rendelkezését célszerű alkalmazni a távollévők között kötött fogyasztói pénzügyi szolgáltatási szerződésekre. A csak a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekre alkalmazandó szabályokat tartalmazó külön fejezettel biztosítható a szükséges egyértelműség és jogbiztonság.
- (9a) Ez az irányelv nem vonatkozik a távollévők közötti eltérő módon kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekre. A tagállamok ezért – az uniós joggal összhangban – meghatározhatják, hogy milyen szabályok legyenek alkalmazandók az ilyen szerződésekre, akár olyan módon, hogy az ezen irányelvben foglalt követelményeket alkalmazzák az irányelv hatálya alá nem tartozó szerződésekre is.**
- (10) Bár az érintett szolgáltatások sajátos jellege miatt a 2011/83/EU irányelv nem minden rendelkezését kell alkalmazni a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekre, a 2011/83/EU irányelv egyes rendelkezéseit – például a releváns fogalommeghatározásokat, a többletösszegek fizetésére, a végrehajtásra, [...] a szankciókra, **a nem kért értékesítésre és a jelentéstételre** vonatkozó szabályokat – alkalmazni kell a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekre is. E rendelkezések alkalmazása biztosítja a távollévők között kötött szerződések különböző típusai közötti komplementaritást. A 2011/83/EU irányelv szankciókra vonatkozó szabályai alkalmazásának kiterjesztése biztosítani fogja, hogy hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat szabjanak ki a [...] kereskedőkre.

- (11) A 2011/83/EU irányelv részét képező külön fejezetnek tartalmaznia a 2002/65/EK irányelv továbbra is releváns és szükséges szabályait, különösen a szerződéskötést megelőző tájékoztatáshoz való jogot és az elállási jogot, valamint a tisztességes online magatartást biztosító szabályokat a távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződések esetében.
- (12) Mivel a távollevők közötti pénzügyi szolgáltatási szerződéseket leggyakrabban elektronikus úton kötik, a távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződések esetében a tisztességes online magatartást biztosító szabályoknak hozzá kell járulniuk az EUMSZ 114. cikkében és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 38. cikkében rögzített célok eléréséhez. A megfelelő felvilágosításra vonatkozó szabálynak további átláthatóságot kell garantálnia, és biztosítania kell a fogyasztó számára, hogy emberi beavatkozást kérjen, ha **teljesen automatizált** online interfészekon, például csevegőroboton [...], **robottanácsadáson, illetve interaktív** vagy hasonló [...] **eszközökön** keresztül lép kapcsolatba a kereskedővel. [...] **A távollevők között elektronikus úton kötött pénzügyi szolgáltatási szerződések megkötésekor más uniós jogi aktusokban, például az (EU) 2022/2065 európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁵ előírt, a tisztességes online magatartást biztosító egyéb szabályok is alkalmazandók lehetnek. A magas szintű fogyasztóvédelem biztosítása érdekében a Bizottságnak meg kell vizsgálnia, hogy a kereskedők által alkalmazott online interfészek struktúrája, kialakítása, funkciója vagy működési módja miként befolyásolja a fogyasztók szabad, önálló és megalapozott választási lehetőségét. Ezzel összefüggésben a Bizottságnak meg kell vizsgálnia az olyan gyakorlatokat, mint az annak érdekében elhelyezett időzített ügyletek, hogy a fogyasztókban a sürgősség érzetét keltsék és mielőbb megkötessék velük a szerződést, vagy az egyéni árérzékenységen alapuló, diszkriminatív ároptimalizálás alkalmazása.**

⁵ **Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2065 rendelete (2022. október 19.) a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet) (HL L 277., 2022.10.27., 1. o.).**

- (13) Bizonyos fogyasztói pénzügyi szolgáltatásokra konkrét uniós jogi aktusok vonatkoznak, amelyeket e pénzügyi szolgáltatásokra továbbra is alkalmazni kell. A jogbiztonság garantálása érdekében egyértelművé kell tenni, hogy amennyiben egy konkrét pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó másik uniós jogi aktus a fogyasztónak a szerződéskötést megelőzően nyújtandó tájékoztatásra, [...] az elállási jog [...] gyakorlására **vagy a megfelelő felvilágosításra vonatkozó szabályokat tartalmaz, az említett szabályok részletezettségétől függetlenül** az érintett fogyasztói pénzügyi szolgáltatásokra kizárólag a másik uniós jogi aktus vonatkozó rendelkezései alkalmazandók, kivéve, ha a szóban forgó jogi aktus másként rendelkezik, **beleértve a tagállamok számára kifejezetten biztosított azon opciót is, hogy kizárják az említett konkrét szabályok alkalmazását. Ebben az összefüggésben, amennyiben egy adott uniós jogi aktus olyan szabályokat ír elő, amelyek lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy ne az érintett uniós jogi aktust, hanem helyette egy másik megjelölt uniós jogi aktust alkalmazzanak – mint például a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról szóló 2014/17/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁶ 3. cikke (3) bekezdésének a) pontja –, az említett másik uniós jogi aktusban foglalt szabályoknak kell elsőbbséget élvezniük, és ezt az irányelvet nem kell alkalmazni. Hasonlóképpen, amennyiben egy adott uniós jogi aktus olyan megfelelő alternatív eljárásokra vonatkozó szabályokat ír elő, amelyekkel garantálható, hogy a fogyasztók a szerződéskötést megelőzően, időben tájékoztatást kapjanak – mint például a 2014/17/EU irányelv 3. cikkének (5) bekezdése –, az említett másik uniós jogi aktusban foglalt szabályoknak kell elsőbbséget élvezniük, és ezt az irányelvet nem kell alkalmazni.**

⁶ **Az Európai Parlament és a Tanács 2014/17/EU irányelve (2014. február 4.) a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 60., 2014.2.28., 34. o.).**

(13a) A szerződéskötést megelőző tájékoztatást illetően, a konkrét pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó egyes uniós jogi aktusok e konkrét pénzügyi szolgáltatásokhoz igazított és annak garantálására kialakított szabályokat tartalmaznak, hogy a fogyasztók képesek legyenek megérteni a javasolt szerződés alapvető jellemzőit. Például a páneurópai egyéni nyugdíjtermékről szóló (EU) 2019/1238 rendelet⁷, a fizetési számlákhoz kapcsolódó díjak összehasonlíthatóságáról, a fizetesiszámla-váltásról és az alapszintű fizetési számla nyitásáról, illetve használatáról szóló 2014/92/EU irányelv⁸, a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2014/65/EU irányelv⁹ vagy a biztosítási értékesítésről szóló (EU) 2016/97 irányelv¹⁰ egyrészt előírja a szerződéskötést megelőző tájékoztatást az adott uniós alap jogi aktusban, másrészt felhatalmazáson alapuló, illetve végrehajtási jogi aktusok elfogadására hatalmazza fel a Bizottságot. Az érintett konkrét fogyasztói pénzügyi szolgáltatásokra a szerződéskötést megelőző tájékoztatás tekintetében kizárólag a vonatkozó uniós jogi aktusokban előírt követelmények alkalmazandók, kivéve, ha az érintett jogi aktus másképp rendelkezik. Ugyanennek a helyzetnek kell fennállnia akkor is, ha a konkrét pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó uniós jogi aktus az ezen irányelvben foglalt szabályokhoz képest eltérő vagy minimumszabályokat állapít meg a szerződéskötést megelőző tájékoztatásra vonatkozóan.

⁷ HL L 198., 2019.7.25., 1. o.

⁸ HL L 257., 2014.8.28., 214. o.

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/65/EU irányelve (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 349. o.).

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/97 irányelve (2016. január 20.) a biztosítási értékesítésről (HL L 26., 2016.2.2., 19. o.).

(13b) Az elállási jogot illetően, amennyiben a konkrét pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó uniós jogi aktus időt biztosít a fogyasztó számára az aláírt szerződés következményeinek mérlegelésére, az érintett uniós jogi aktusban használt megnevezéstől függetlenül kizárólag az említett uniós jogi aktus vonatkozó előírásai alkalmazandók a konkrét fogyasztói pénzügyi szolgáltatásokra, kivéve, ha az érintett jogi aktus másképp rendelkezik. Például ha a 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹¹ 186. cikke alkalmazandó, akkor a 2009/138/EK irányelvben az „elállási időszakra” vonatkozóan meghatározott szabályok alkalmazandók, nem pedig ezen irányelvnek az elállási joggal kapcsolatos szabályai, illetve amennyiben a 2014/17/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv¹² 14. cikkének (6) bekezdése alkalmazandó, **akkor az elállási jog és a gondolkodási idő közötti választási lehetőségre vonatkozó, a 2014/17/EU irányelvben előírt szabályok alkalmazandók, és nem pedig** az ezen irányelvben foglalt, elállási jogra vonatkozó szabályok [...].

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/138/EK irányelve (2009. november 25.) a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról (Szolvencia II) (HL L 335., 2009.12.17., 1. o.).

¹² Az Európai Parlament és a Tanács 2014/17/EU irányelve (2014. február 4.) a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 60., 2014.2.28., 34. o.).

(13c) A megfelelő felvilágosításra vonatkozó szabályokat illetően, [...] a konkrét pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó egyes uniós jogi aktusok – például a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról szóló 2014/17/EU irányelv¹³, **a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2014/65/EU irányelv¹⁴ és a biztosítási értékesítésről szóló (EU) 2016/97 irányelv¹⁵** – már tartalmazzák a javasolt szerződéssel kapcsolatban a kereskedők által a fogyasztóknak nyújtandó megfelelő felvilágosításra vonatkozó szabályokat. A jogbiztonság garantálása érdekében a megfelelő felvilágosításra vonatkozóan ezen irányelvben meghatározott szabályok nem alkalmazandók azokra a pénzügyi szolgáltatásokra, amelyek olyan konkrét pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó uniós jogi aktusok hatálya alá tartoznak, amelyek tartalmazzák a szerződéskötést megelőzően a fogyasztónak nyújtandó [...] **megfelelő felvilágosításra** vonatkozó szabályokat, **az érintett uniós jogi aktusban használt megnevezéstől függetlenül.**

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/17/EU irányelve (2014. február 4.) a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 60., 2014.2.28., 34. o.).

¹⁴ **Az Európai Parlament és a Tanács 2014/65/EU irányelve (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 349. o.).**

¹⁵ **Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/97 irányelve (2016. január 20.) a biztosítási értékesítésről (HL L 26., 2016.2.2., 19. o.).**

(13d) Amennyiben a konkrét pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó uniós jogi aktusok rendelkeznek a szerződéskötést megelőző tájékoztatásra vonatkozó szabályokról, de nem állapítanak meg az elállási jogra vonatkozó szabályokat, akkor ezen irányelvnek az elállási jogra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni. Például a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló 2009/138/EK irányelv (Szolvencia II) szabályokat állapít meg a szerződéskötést megelőző tájékoztatási követelményekre vonatkozóan, de a nem-életbiztosítás tekintetében nem ír elő olyan jogot, amely a fogyasztónak időt biztosítana az aláírt szerződés következményeinek mérlegelésére. Ebben az esetben a szerződéskötést megelőző tájékoztatásra vonatkozóan a konkrét pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó uniós jogi aktusban meghatározott szabályokat, az elállási jogra vonatkozóan pedig az ezen irányelvben megállapított szabályokat kell alkalmazni. Amennyiben egy konkrét pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó uniós jogi aktus nem tartalmaz az elállási jogról szóló tájékoztatásra vonatkozó rendelkezéseket, a kereskedőnek ezt az információt ezen irányelvnek megfelelően kell megadnia a fogyasztó megfelelő tájékoztatásának biztosítása érdekében.

(13e) Amennyiben a konkrét pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó uniós jogi aktusok a szerződéskötést megelőző tájékoztatásra vonatkozó szabályokat előírnak, az elállási jogra vonatkozó szabályokat viszont nem, akkor az ezen irányelvben meghatározott elállási időszakot kell alkalmazni, amelynek vagy az ezen irányelv 16b. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint a távollevők között kötött szerződés megkötésének napjától, vagy a meghatározott pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó uniós jogi aktusokkal összhangban a szerződéses feltételek közlésétől és a szerződéskötést megelőző tájékoztatás nyújtásától kell kezdődnie, amennyiben a tájékoztatásra a távollevők között kötött szerződés megkötésének napját követően kerül sor. Amennyiben a konkrét pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó uniós jogi aktusok nem tartalmazzák az elállási jogra vonatkozó tájékoztatásról szóló rendelkezéseket, az elállási időszak megkezdése érdekében a kereskedőnek a meghatározott pénzügyi szolgáltatásokra irányadó uniós jogi aktussal összhangban a szerződéses feltételeken és a szerződéskötést megelőző tájékoztatáson kívül tájékoztatást kell nyújtania az ezen irányelvben meghatározott elállási jogról is.

- (14) A fogyasztói pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó, távollévők közötti szerződések feltételeinek megtárgyalása távközlő eszközök segítségével történik, amelyek a kereskedő és a fogyasztó egyidejű jelenlétét nem igénylő távértékesítő vagy -szolgáltató rendszer részét képezik. E kommunikációs eszközök folyamatos fejlődésének figyelembevétele érdekében olyan elveket kell meghatározni, amelyek a széles körben még nem használt vagy egyelőre még nem ismert eszközökre is vonatkoznak.
- (15) A pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó olyan egyetlen szerződés, amely egymást követő vagy azonos jellegű, de időben elkülönülve végrehajtott műveleteket foglal magában, jogi szempontból különböző elbírálás alá eshet a különböző tagállamokban, ugyanakkor fontos, hogy a szabályok alkalmazása minden tagállamban egységes legyen. Ezért helyénvaló úgy rendelkezni, hogy a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekre vonatkozó rendelkezések legyenek alkalmazandók az olyan egymást követő műveletek első műveletére vagy az olyan azonos jellegű, de időben elkülönülve végrehajtott műveletsorok első műveletére, amelyek egy egésznek tekinthetők, függetlenül attól, hogy az adott művelet vagy műveletsor egyetlen szerződés vagy több egymást követő szerződés tárgyát képezi-e. **Amennyiben nincs alapmegállapodás, akkor a távollévők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződésekre vonatkozó rendelkezéseket az összes egymást követő vagy elkülönült műveletre alkalmazni kell, a szerződéskötést megelőző tájékoztatás kivételével, amelyet csak az első műveletre kell alkalmazni.** Például „alapszolgáltatási megállapodásnak” tekinthető a bankszámla nyitása, és „műveletnek” tekinthető a pénzösszegek bankszámlán való elhelyezése vagy onnan történő felvétele. Az ilyen alapszolgáltatási megállapodás új elemekkel való kibővítése, **például a meglévő bankszámla elektronikus fizetőeszközökkel együtt történő használatának lehetősége** nem „műveletnek”, hanem kiegészítő szerződésnek minősül. **A konkrét pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó egyéb uniós jogi aktusok eltérő szabályokat írhatnak elő az alapszerződésekre és a műveletekre.**
- (16) Ezen irányelv hatályának behatárolása érdekében a távollévők között kötött fogyasztói pénzügyi szolgáltatási szerződésekre vonatkozó szabályok nem alkalmazandók a szigorúan alkalmi jelleggel és a távollévők között kötött szerződések megkötésére szolgáló kereskedelmi struktúrán kívül nyújtott szolgáltatásokra.

- (17) A távközlő eszközök használata nem vezethet a fogyasztó részére nyújtott tájékoztatás indokolatlan korlátozásához. Az átláthatóság érdekében követelményeket kell meghatározni abban a tekintetben, hogy a távollevők közötti szerződés megkötése előtt mikor kell a tájékoztatást a fogyasztó számára biztosítani, és milyen módon kell ezt a tájékoztatást eljuttatni a fogyasztóhoz. Annak érdekében, hogy a fogyasztók a tények teljes ismeretében dönthessenek, a tájékoztatást [...] a távollevők közötti szerződés megkötése előtt **kellő időben** meg kell kapniuk. [...]
- (18) A tájékoztatási követelményeket korszerűsíteni [...] kell **és időtállóvá kell tenni. A kereskedőnek ezért közölnie kell a fogyasztóval a telefonszámát, továbbá az e-mail-címét vagy egyéb kommunikációs lehetőségeit, amelyek többféle kommunikációs módszert is felölelhetnek, valamint tájékoztatnia kell a fogyasztót arról, hogy hová fordulhat a panaszával. A panaszkezelési módra vonatkozó követelményeket a tagállamok határozhatják meg. A fogyasztókat tájékoztatni kell a távközlési eszközök használatának konkrét többletköltségeiről, amelyek telefonos kommunikáció esetén az alapidíjtól eltérő díjszabás szerinti költségekre is kiterjednek.** A fogyasztókat arról is egyértelműen tájékoztatni kell, ha a nekik felajánlott ár automatizált adatkezelés alapján személyre szabott.

(18a) A 2002/65/EK irányelv értelmében a tagállamok az előzetes tájékoztatásra vonatkozó előírások tekintetében szigorúbb rendelkezéseket is bevezethetnek vagy hatályban tarthatnak, amennyiben e rendelkezések összhangban állnak az uniós joggal. Ezzel összefüggésben számos tagállam tartott hatályban vagy vezetett be a tájékoztatásra vonatkozóan szigorúbb előírásokat. A szerződéskötést megelőző tájékoztatásra vonatkozó szabályok tekintetében meg kell őrizni a magasabb szintű fogyasztóvédelem biztosításának lehetőségét. Ennek egyaránt vonatkoznia kell a tájékoztató katalógusra és az információk bemutatásának módjára. A szigorúbb szabályok alkalmazása jelentheti a konkrét pénzügyi szolgáltatásokról szóló uniós jogi aktusokban meghatározott követelményeknek az ilyen ágazati uniós jogi aktusok hatálya alá nem tartozó pénzügyi szolgáltatásokra történő alkalmazását is.

(19) [...]

(20) [...]

(20a) A kereskedőnek teljes körű szerződéskötést megelőző tájékoztatást kell nyújtania, kellő időben azt megelőzően, hogy a fogyasztót kötné a távollevők között kötött szerződés, illetve bármely annak megfelelő ajánlat, hogy a fogyasztónak elegendő idő álljon rendelkezésére a megalapozott döntéshez. A tájékoztatást tartós adathordozón, a fogyasztó számára könnyen érthető módon és olvasható formátumban kell megadni. Az olvasható formátum azt jelenti, hogy a szöveg olvasható betűtípussal, olvasható méretben és olyan színekkel íródott, amelyek akkor sem rontják az információ érthetőségét, ha a dokumentumot fekete-fehérben mutatják be, nyomtatják ki vagy fénymásolják. Amennyiben a fogyasztó által választott adathordozó miatt a szerződés megkötése előtt nem lehet a tájékoztatást tartós adathordozón megadni, azt a szerződéskötést követően haladéktalanul meg kell adni.

(21) A tájékoztatási követelményeket módosítani kell bizonyos eszközök technikai korlátainak, például egyes mobiltelefonok képernyőjén megjeleníthető karakterek korlátozott számának figyelembevétele céljából. Mobiltelefon-képernyők esetében, amennyiben a kereskedő az ilyen eszközökhöz szabta az online interfész tartalmát és megjelenítését, a következő információkat kell a legszembetűnőbben és elsőként megadni: a kereskedő kilétére vonatkozó információk, a fogyasztói pénzügyi szolgáltatás főbb jellemzői, a fogyasztó által a kereskedőnek a fogyasztói pénzügyi szolgáltatásért fizetendő teljes ár, beleértve a kereskedőn keresztül fizetett összes adót, vagy ha pontos ár nem adható meg, az ár kiszámításának alapja, amely a fogyasztó számára lehetővé teszi annak ellenőrzését, valamint az elállási jog fennállása vagy hiánya, beleértve e jog gyakorlásának feltételeit, határidejét és eljárásait. A többi információ **rétegekbe rendezhető** [...]. Mindazonáltal a távollevők közötti szerződés megkötése előtt minden információt tartós adathordozón rendelkezésre kell bocsátani.

- (22) A szerződéskötést megelőző tájékoztatás elektronikus úton történő megadásakor ezeket az információkat egyértelműen és érthetően kell közölni. Ilyenkor az információkat ki lehet emelni, be lehet keretezni és tényleges kontextusba lehet helyezni a képernyőn. A rétegekbe rendezés technikája – amelyet teszteltek és bizonyos pénzügyi szolgáltatások esetében hasznosnak bizonyult – **azt jelenti, hogy a szerződéskötést megelőző tájékoztatás egyes megkövetelt elemei alapvetőnek minősülnek, és ezért szembevetendő módon az első rétegen kapnak helyet, a szerződéskötést megelőző tájékoztatás további részletezett adatai pedig a kísérő rétegeken találhatók [...]. Amennyiben a kereskedő ezen irányelv alapján a rétegekbe rendezés technikáját alkalmazza, akkor az elektronikus eszközök első rétegén fel kell tüntetnie legalább a kereskedő kilétét és fő üzleti tevékenységét, a pénzügyi szolgáltatás fő jellemzőit, a fogyasztó által fizetendő teljes árat, az egyéb lehetséges adókra vagy költségekre való figyelmeztetést, valamint az elállási jog meglétét vagy hiányát. A szerződéskötést megelőző tájékoztatás további megkövetelt elemei a többi rétegben is megjeleníthetők. Rétegekbe rendezés esetén minden információnak könnyen hozzáférhetőnek kell lennie a fogyasztó számára, és a kísérő rétegek alkalmazása nem terelheti el az ügyfél figyelmét a dokumentum tartalmáról, továbbá ezek a rétegek nem rejthetnek el alapvető információkat. Lehetővé kell tenni a szerződéskötést megelőző tájékoztatás valamennyi részének egyetlen dokumentumban történő kinyomtatását.**
- (22a)** A szerződéskötést megelőző tájékoztatás [...] **elektronikus eszközök** révén történő nyújtásának egy **másik** lehetséges módja a bővíthető címsorokból álló „tartalomjegyzék”. A legfelső szinten a fogyasztók megtalálhatják a fő témákat, amelyekre kattintva a tájékoztatás bővíthető, és ilyenkor a rendszer az érintett információk részletesebb bemutatásához irányítja a fogyasztót. Ily módon a fogyasztó egy helyen megtalálhatja az összes szükséges információt, ugyanakkor saját maga döntheti el, hogy mit és mikor kíván áttekinteni. A fogyasztók számára lehetővé kell tenni a szerződéskötést megelőző teljes tájékoztató dokumentum letöltését és önálló dokumentumként történő mentését.

- (23) A fogyasztók számára biztosítani kell a szankciók és indokolási kötelezettség nélküli elállás jogát. Az elállási jognak nem kell vonatkoznia azokra a pénzügyi szolgáltatásokra, amelyek ára a kereskedő befolyásán kívül eső pénzügyi piaci ingadozásoktól függ. Bizonyos egyéb termékek, például egyes nyugdíjtermékek vagy biztosítási alapú befektetési termékek pénzügyi piaci eszközökhöz kapcsolódhatnak, és mint ilyenek, függhetnek a pénzügyi piac ingadozásaitól. Amennyiben a fogyasztónak joga van elállni az ilyen szerződésektől, a fogyasztónak fizetendő összegnél figyelembe kell venni a pénzügyi piaci eszközök esetleges értékvesztését. Amennyiben az elállási jog nem alkalmazandó, mert a fogyasztó kifejezetten kérte a távollévők között kötött szerződésnek az elállási időszak lejárta előtti teljesítését, a kereskedőnek a szerződés teljesítésének megkezdése előtt tájékoztatnia kell erről a fogyasztót.
- (23a) Az elállási időszaknak 14 naptári nappal a szerződéskötést megelőző tájékoztatás nyújtását és a szerződéses feltételek közlését követően kell lejárnia. A jogbiztonság fokozása érdekében, ha a fogyasztó nem kapta meg a szerződéskötést megelőző tájékoztatást és a szerződéses feltételeket, az elállási időszaknak legkésőbb a távollévők között kötött szerződés megkötését követő 12 hónap és 14 naptári nap múlva kell lejárnia. Az elállási időszak nem járhat le, ha a fogyasztót nem tájékoztatták tartós adathordozón az elállási jogáról.**
- (24) Az elállási jog tényleges gyakorlásának biztosítása érdekében az e jog gyakorlására irányuló eljárás nem járhat több teherrel, mint a távollévők között kötött szerződés megkötésének eljárása.

- (25) [...] Az egyéb meglévő elállási módok, például az ezen irányelv 1. mellékletének B. pontjában meghatározott formanyomtatvány mellett, amennyiben a kereskedő lehetővé teszi a távollevők között kötött szerződés online interfészen – például weboldalon vagy alkalmazáson – keresztül történő megkötését, kötelezni kell arra, hogy lehetővé tegye a fogyasztó számára, hogy az ugyanazon interfészen található gomb vagy hasonló funkció segítségével álljon el az ilyen szerződéstől. Ezáltal biztosítható, hogy a fogyasztók ugyanolyan könnyen állhassanak el a szerződéstől, mint ahogyan megkötötték. Ennek érdekében a kereskedőnek el kell helyeznie egy gombot vagy hasonló funkciót a szerződés megkötésére szolgáló online interfészen, amely jelzi az elállás lehetőségét. A fogyasztó számára lehetővé kell tenni, hogy elállási nyilatkozatot tegyen, valamint megadja vagy megerősítse a szerződés azonosításához szükséges információkat. Például azon fogyasztók számára, akik – például bejelentkezéssel – már azonosították magukat, lehetővé kell tenni, hogy nevük és a szerződés azonosítójának megadása nélkül erősítsék meg, hogy melyik szolgáltatástól kívánnak elállni. Annak elkerülése érdekében, hogy a fogyasztó véletlenül elálljon a szerződéstől, az elállási nyilatkozatot egy megerősítő gomb használatával kell benyújtani. Ha a fogyasztó ugyanazon távollevők között kötött szerződés keretében több árut vagy szolgáltatást is rendelt, a kereskedő lehetőséget biztosíthat a fogyasztó számára arra, hogy a szerződésnek csak egy részétől álljon el.

Az elállás gomb tényleges használatának [...] biztosítása érdekében a kereskedőnek gondoskodnia kell arról, hogy a gomb az elállási időszak alatt rendelkezésre álljon, látható és könnyen hozzáférhető legyen, és amikor a fogyasztó megnyomja, a kereskedőnek megfelelően dokumentálnia kell a használatát. Az elállás gomb vagy hasonló funkció arra hivatott, hogy jobban tudatosítsa a fogyasztókban az elálláshoz való jogukat, és egyszerűsítse e jog érvényesítésének lehetőségét. Ez a távértékesítés esetében mindenképpen fontos. Ezekben az esetekben ugyanis – függetlenül attól, hogy pénzügyi vagy nem pénzügyi termékekről vagy szolgáltatásokról van-e szó – a fogyasztónak nincs lehetősége arra, hogy személyesen felvilágosítást kérjen, hogy adott esetben az áru vagy a szolgáltatás jellegének, jellemzőinek és működésének megállapításához szükséges mértékben tesztelje és ellenőrizze az árut vagy szolgáltatást, vagy hogy egyéb módon személyesen megismerje a termék vagy a szolgáltatás esetlegesen összetett vagy kiterjedt jellegét. Ezért ezt a kötelezettséget nemcsak a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó, távollevők között kötött szerződésekre, hanem az egyéb árukra és szolgáltatásokra vonatkozó, távollevők között kötött szerződésekre is elő kell írni, amennyiben az uniós jog elállási jogról rendelkezik annak érdekében, hogy a fogyasztók számára könnyebben elérhetővé váljon a szerződések elállás útján történő megszűnése.

- (26) A fogyasztóknak a kereskedő által a szerződéskötést megelőzően nyújtott tájékoztatáson túl további segítségre is szükségük lehet annak eldöntéséhez, hogy melyik pénzügyi szolgáltatás felel meg legjobban az igényeiknek és a pénzügyi helyzetüknek. A megfelelő felvilágosítás azt hivatott biztosítani, hogy a fogyasztó még a szerződés aláírása előtt megértse a kereskedő által kínált pénzügyi szolgáltatást. A szerződéskötést megelőző tájékoztatás egyszerű megisméltése elégtelennek bizonyulhat, ezért azt el kell kerülni. Ezért a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződés megkötése előtt a kereskedők megadják a fogyasztónak kínált pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos segítséget azáltal, hogy megfelelő felvilágosítást [...] nyújtanak a javasolt szerződés alapvető jellemzőiről, [...] beleértve a lehetséges kiegészítő szolgáltatásokat, valamint azt, hogy a javasolt szerződésnek milyen konkrét következményei lehetnek a fogyasztóra nézve. A javasolt szerződés alapvető jellemzői tekintetében a kereskedőnek ismertetnie kell az ajánlat fő jellemzőit, például a fogyasztó által a kereskedőnek fizetendő teljes árat és a pénzügyi szolgáltatás fő jellemzőinek bemutatását, valamint a fogyasztót érintő következményeit, beleértve adott esetben azt is, hogy a kiegészítő szolgáltatások külön is felmondhatók-e és ez a felmondás milyen következményekkel jár. A javasolt szerződés konkrét vonzatait illetően a kereskedőnek ismertetnie kell a szerződéses kötelezettségek be nem tartásának főbb következményeit is.
- (26a) Az ezen irányelv hatálya alá tartozó szerződések különböző pénzügyi jellegűek lehetnek, és így jelentősen eltérhetnek egymástól. A tagállamok ezért hozzáigazíthatják a felvilágosítás nyújtásának módját egyrészt ahhoz, hogy milyen körülmények között kínálják a pénzügyi szolgáltatást, másrészt pedig ahhoz, hogy a fogyasztónak – figyelembe véve a pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos ismereteit és tapasztalatait, valamint a pénzügyi szolgáltatás jellegét – milyen segítségre van szüksége.

(26b) A megfelelő felvilágosítás nyújtására vonatkozó kötelezettség különösen fontos akkor, ha a fogyasztók távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződést kívánnak kötni, és a kereskedő online eszközökön, **például csevegőroboton, robottanácsadáson, illetve interaktív vagy hasonló eszközökön** keresztül nyújt felvilágosítást. Annak biztosítása érdekében, hogy a fogyasztó megértse, hogy a szerződés milyen következményekkel járhat az anyagi helyzetére nézve, minden esetben lehetővé kell tenni a számára, hogy **költségmentesen, a kereskedő hivatali idejében** emberi beavatkozást kérjen a kereskedőtől.

(27) [...]

(28) A 2011/83/EU irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(29) A 2002/65/EK irányelvet ezért hatályon kívül kell helyezni.

- (30) Mivel ennek az irányelvnek a célját, nevezetesen a fogyasztóvédelem magas szintjének elérésén keresztül a belső piac megfelelő működéséhez való hozzájárulást a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (31) A tagállamoknak és a Bizottságnak a magyarázó dokumentumokról¹⁶ szóló, 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatával összhangban a tagállamok vállalták, hogy az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez indokolt esetben egy vagy több olyan dokumentumot mellékelnek, amely megmagyarázza az irányelv elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszközök megfelelő részei közötti kapcsolatot. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó úgy ítéli meg, hogy ilyen dokumentumok átadása indokolt,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

¹⁶ HL C 369., 2011.12.17., 14. o.

A 2011/83/EU irányelv módosításai

A 2011/83/EU irányelv a következőképpen módosul:

1. A 3. cikk a következőképpen módosul:

a) a szöveg a következő (1b) bekezdéssel egészül ki:

„(1b) **Kizárólag** az 1. és a 2. cikk, a 3. cikk (2), (5) és (6) bekezdése, a 4. cikk, **a 6. cikk (7) bekezdése, a 6a. cikk, a 8. cikk (6) bekezdése, a 11a. cikk, a 16a–[...]16d. cikk, a 19. cikk, a 21–23. cikk, a 24. cikk (1) bekezdése, [...] a 25[...]=[...]27. cikk és a 29. cikk** a kereskedő és a fogyasztó által, távollevők között kötött, pénzügyi szolgáltatások nyújtására irányuló szerződésekre is alkalmazandó.

A 21. cikk kivételével, [...] amennyiben az első albekezdésben említett szerződések az alapszolgáltatási megállapodást követően egymást követő műveleteket, vagy azonos jellegű, de időben elkülönülten végrehajtott műveletsort foglalnak magukban, az első albekezdésben említett rendelkezések csak az alapmegállapodásra érvényesek.

Amennyiben nincs alapszolgáltatási megállapodás, de az egymást követő műveletek vagy az azonos jellegű, de időben elkülönülten végrehajtott műveletek ugyanazon szerződő felek között mennek végbe, a 16a. és 16d. cikk rendelkezéseit csak az első műveletre kell alkalmazni. Ha azonban azonos jellegű művelet teljesítésére több mint egy éven keresztül nem kerül sor, a következő műveletet egy új műveletsor első műveletének kell tekinteni, és ennek megfelelően, arra a 16a. és 16d. cikk rendelkezéseit szintén alkalmazni kell.”;

b) a (3) bekezdés d) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„d) amelyek tárgya pénzügyi szolgáltatás, a 3. cikk (1b) bekezdésének hatálya alá [...] tartozó, **távollevők között kötött szerződések kivételével.**”

1a. A 6. cikk (1) bekezdésének h) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„h) elállási jog fennállása esetén az említett jog gyakorlásának a 11. cikk (1) bekezdése szerinti feltételei, határideje és a vonatkozó eljárások, valamint az I. melléklet B. részében meghatározott elállásnyilatkozat-minta, és adott esetben információ a 11a. cikkben említett elállási gomb vagy hasonló funkció meglétéről és elhelyezkedéséről;”.

1b. A szöveg a következő 11a. cikkel egészül ki:

„11a. cikk

A távollevők között online interfészen keresztül kötött szerződésektől való elállás jogának gyakorlása

- (1) **A távollevők között online interfészen keresztül kötött szerződések esetében a kereskedőnek biztosítania kell, hogy a fogyasztó egy gomb vagy hasonló funkció használatával ugyanazon az online interfészen keresztül el tudjon állni a szerződéstől.**

Ezen a gombon vagy hasonló funkción olvasható módon fel kell tüntetni az »Elállás a szerződéstől« feliratot vagy más, ennek megfelelő egyértelmű megfogalmazást. Az elállás gombot vagy hasonló funkciót szembetűnő módon kell elhelyezni az online interfészen, és annak a fogyasztó számára könnyen hozzáférhetőnek kell lennie.

- (2) **Az elállási gombnak vagy hasonló funkciónak lehetővé kell tennie a fogyasztó számára, hogy az alábbi információk megadásával vagy megerősítésével benyújtsa az elállási nyilatkozatot:**

- a) **a fogyasztó neve;**
- b) **a szerződés azonosítója;**
- c) **azon elektronikus út adatai, amelyen keresztül a fogyasztó számára meg kell küldeni az elállás visszaigazolását.**

- (3) Az elállási nyilatkozatot egy megerősítő gomb vagy hasonló funkció használatával kell benyújtani.

Ezen a megerősítő gombon vagy hasonló funkción olvasható módon fel kell tüntetni az »Elállás most« feliratot vagy más, ennek megfelelő egyértelmű megfogalmazást.

- (4) A megerősítő gomb vagy hasonló funkció használata után a fogyasztónak automatikusan visszaigazolást kell kapnia az elállási nyilatkozat benyújtásáról, amelyben fel kell tüntetni a benyújtás dátumát és időpontját is.
- (5) A kereskedőnek tartós adathordozón, indokolatlan késedelem nélkül meg kell erősítenie a fogyasztó felé az elállási nyilatkozat tartalmát, feltüntetve a nyilatkozat kézhezvételének napját és időpontját is.”

2. Az irányelv a következő fejezettel egészül ki:

„IIIa. FEJEZET

A TÁVOLLEVŐK KÖZÖTT KÖTÖTT PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁSI SZERZŐDÉSEKRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK[...]

16a. cikk

Tájékoztatási követelmények [...] a távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződések esetében

- (1) A fogyasztót a távollevők között kötött szerződés, illetve annak megfelelő ajánlat mindaddig nem köti, amíg a kereskedő egyértelműen és érthető módon, az alkalmazott távközlő eszközöknek megfelelően tájékoztatást nem nyújt a fogyasztónak a következőkről:
- a) a kereskedő kiléte és fő tevékenysége, valamint adott esetben annak a kereskedőnek a kiléte és fő tevékenysége, akinek a nevében eljár;

- b) a kereskedő letelepedési helyének postai címe, valamint **telefonszáma, e-mail-címe vagy a kereskedő által megadott egyéb kommunikációs lehetőségek adatai, [...] továbbá adott esetben azon kereskedő letelepedési helyének postai címe, valamint telefonszáma, e-mail-címe vagy a kereskedő által megadott egyéb kommunikációs lehetőségek adatai, akinek a nevében eljár**; a kereskedő által megadott valamennyi kommunikációs lehetőségnek lehetővé kell tennie a fogyasztó számára, hogy segítségével gyorsan és hatékonyan kapcsolatba lépjen a kereskedővel, **és biztosítania kell, hogy a fogyasztó tartós adathordozón megőrizhesse a kereskedővel folytatott teljes írásbeli kommunikációt**; [...]
- c) [...] **információ** arról, hogy a fogyasztó **a kereskedőnek – illetve adott esetben annak a kereskedőnek, akinek a nevében eljár** – szánt panaszait hova címezheti;
- d) ha a kereskedőt szakmai névjegyzékbe vagy más hasonló hivatalos nyilvántartásba bejegyezték, akkor ennek a [...] jegyzéknek a neve és a kereskedő nyilvántartási száma vagy más hasonló azonosítója;
- e) ha a kereskedő tevékenysége engedélyhez kötött, az érintett felügyelő hatóság [...] **megnevezése, címe, honlapja és bármely más elérhetősége**;
- f) a pénzügyi szolgáltatás fő jellemzőinek leírása;

- g) a pénzügyi szolgáltatásért a fogyasztó által a kereskedő részére fizetendő teljes ár, beleértve minden ezzel kapcsolatos díjat, fizetendő összeget és költséget, valamint a kereskedőn keresztül fizetett minden adót vagy, ha a pontos ár nem jelölhető meg, az árkalkuláció alapját, amelynek alapján a fogyasztó meggyőződhet az árról;
- h) adott esetben az, hogy az ár automatizált döntéshozatal alapján személyre szabott;
- i) adott [...] **esetben** annak jelzése, hogy a pénzügyi szolgáltatás olyan eszközökhöz kapcsolódik, amelyek egyedi jellemzőik vagy a végrehajtandó műveletek miatt különleges kockázattal járnak, vagy amelyek ára a pénzpiacok olyan ingadozásaitól függ, amelyekre a kereskedő nincs befolyással, továbbá hogy a múltbeli teljesítmények [...] **nem** tekinthetők a jövőbeli teljesítmények előrejelzésének;
- j) annak a lehetőségnek a jelzése, hogy egyéb olyan adók vagy költségek [...] is felmerülhetnek, amelyek megfizetése vagy felszámítása nem a kereskedőn keresztül, illetve általa történik;
- k) az **ezzel a bekezdéssel összhangban** megadott információk érvényességi időszakának bármilyen korlátozása;
- l) a fizetésre és a teljesítésre vonatkozó rendelkezések;
- m) a távközlő eszközöknek **a szerződés megkötése céljából történő** alkalmazásáért a fogyasztónál **az alapidíjon felül** felmerülő egyéb konkrét többletköltségek, amennyiben ilyen többletköltségek [...] kerülnek felszámításra;
- n) [...]
- o) [...]

- p) az elállási jog fennállása vagy hiánya, illetve, amennyiben fennáll, időtartama és gyakorlásának feltételei, ideértve az arra az összegre vonatkozó tájékoztatást, amelyet a fogyasztónak **a 16c. cikk (1) bekezdésével összhangban** esetlegesen fizetnie kell, **valamint az elállási jog gyakorlására vonatkozó eljárások, többek között az elállási nyilatkozat megküldéséhez szükséges cím vagy kommunikációs lehetőség adatai, valamint az online interfészen keresztül megkötött pénzügyi szerződések esetében a 11a. cikkben említett elállás gomb vagy hasonló funkció meglétére és elhelyezkedésére vonatkozó információk** [...];
- q) **adott esetben** a távollevők között kötött szerződés minimális időtartama a folyamatosan vagy rendszeresen teljesített pénzügyi szolgáltatások esetén;
- r) a feleknek a távollevők között kötött szerződés lejárat előtt történő vagy egyoldalú felmondására vonatkozó, a szerződés kikötései szerinti jogai, ideértve a szerződés által az ilyen esetre megállapított szankciókat is;
- s) [...]
- t) a távollevők között kötött szerződésre alkalmazandó jogra [...] vonatkozó bármely szerződési feltétel;
- u) arra vonatkozó tájékoztatás, hogy a szerződés feltételeinek és az e cikkben említett előzetes információknak a közlése milyen nyelven vagy nyelveken történik, továbbá, hogy a kereskedő a fogyasztó egyetértésével milyen nyelven vagy nyelveken vállalja a kapcsolattartást [...] **a** távollevők között kötött szerződés időtartama alatt;

v) adott esetben peren kívüli panasztételi és jogorvoslati mechanizmus igénybevételének lehetősége, amelyek kötelezőek a kereskedőre nézve, valamint az ehhez való hozzáférés módja;

x) az, hogy létezik-e olyan garanciaalap vagy egyéb kártérítési rendelkezések, amelyek nem tartoznak a betétbiztosítási rendszerekről szóló, 2014. április 16-i 2014/49/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv és a befektetőkártalanítási rendszerekről szóló, 1997. március 3-i 97/9/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatálya alá.

(2) Telefonon keresztüli kapcsolatfelvétel esetén a beszélgetés megkezdésekor a kereskedőnek kifejezetten és érthető módon közölnie kell a fogyasztóval a kilétét és a hívás üzleti célját. **A kereskedőnek tájékoztatnia kell a fogyasztót a hívás rögzítéséről vagy esetleges rögzítéséről is.**

[...]

Az (1) bekezdéstől eltérve, ha a fogyasztó ehhez kifejezetten hozzájárul, a kereskedőnek csak az említett bekezdés a), f), g), j) és p) pontjában említett információkat kell közölnie. A kereskedőnek **ebben az esetben** [...] tájékoztatnia kell a fogyasztót az (1) bekezdésben említett egyéb információk jellegéről és rendelkezésre állásáról [...].

- (3) A kereskedőnek az (1) bekezdésben említett tájékoztatást [...] **kellő időben** az előtt kell megadnia, hogy a fogyasztót bármiféle távollevők között kötött szerződés, **illetve annak megfelelő ajánlat** kötne.

[...]

- (4) Az (1) bekezdésben említett tájékoztatást tartós adathordozón, könnyen olvasható formában kell [...] **továbbítani** [...] a fogyasztónak [...].

A fogyatékossgal élő fogyasztók, köztük a látássérült személyek részére az (1) bekezdésben említett tájékoztatást kérésre megfelelő formátumban kell rendelkezésre bocsátani.

- (4a)** Elektronikus úton történő tájékoztatás esetén a kereskedő számára engedélyezett az információk rétegekbe rendezése, az (1) bekezdés a), f), g), **i)** és p) pontjában említett információk kivételével.

Az információk [...] **rétegekbe rendezése** esetén lehetségesnek kell lennie az (1) bekezdésben említett információk egyetlen dokumentumként történő **megtekintésének, elmentésének és** kinyomtatásának. **A kereskedő biztosítja, hogy a fogyasztó a távollevők között kötött szerződés megkötése előtt teljes egészében megkapja az (1) bekezdésben említett, szerződéskötést megelőző tájékoztatást.**

[...]

[...]

(4b) A (3) és a (4a) bekezdéstől eltérve, amennyiben a szerződést a fogyasztó kérésére olyan távközlő eszköz használatával kötötték meg, amely nem teszi lehetővé az (1) bekezdésben említett tájékoztatásnak a (4) bekezdés szerinti, kellő időben az előtt történő nyújtását, hogy a fogyasztót a távollevők között kötött szerződés, illetve annak megfelelő ajánlat kötné, a kereskedő a (4) bekezdéssel összhangban közvetlenül a szerződés megkötését követően biztosítja ezt a tájékoztatást.

(5) Az e cikkben meghatározott tájékoztatási követelmények teljesítésének bizonyítása a kereskedőt terheli.

(5a) A tagállamok az e cikkben említetteknél szigorúbb rendelkezéseket is elfogadhatnak vagy fenntarthatnak a tájékoztatási követelményekre vonatkozóan.

(6) Ha egy konkrét pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó másik uniós jogi aktus a fogyasztónak a szerződés megkötését megelőzően nyújtandó tájékoztatásra vonatkozó szabályokat tartalmaz, **e szabályok részletezettségi szintjétől függetlenül** kizárólag a szóban forgó uniós jogi aktus [...] **szabályai** alkalmazandók az említett konkrét pénzügyi szolgáltatásokra, kivéve ha arról a szóban forgó jogi aktus másként rendelkezik.

Ha egy konkrét pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó másik uniós jogi aktus nem tartalmaz az elállási jogról szóló tájékoztatásra vonatkozó szabályokat, a kereskedő a 16a. cikk (1) bekezdésének p) pontjával összhangban tájékoztatja a fogyasztót e jog fennállásáról vagy hiányáról.

16b. cikk

A távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződéstől való elállás joga

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a fogyasztó 14 naptári napon belül indokolás és bárminemű szankció nélkül elállhasson a szerződéstől. **Ezt az időtartamot 30 naptári napra kell meghosszabbítani a távollevők között magán-nyugdíjpénztári szolgáltatás céljából kötött szerződések esetében.**

Az első albekezdésben említett elállási időszak kezdete az alábbi napok egyike:

- a) a távollevők között kötött szerződés megkötésének napja;
- b) az a nap, amelyen a fogyasztó a szerződéses feltételeket és a 16a. cikk szerinti tájékoztatást kézhez veszi, amennyiben ez az időpont későbbi, mint az ezen albekezdés a) pontjában említett nap.

Ha a fogyasztó nem kapta meg a szerződéses feltételeket és a 16a. cikk szerinti tájékoztatást, akkor az elállási időszak a szerződés megkötését követő 12 hónap és 14 naptári nap elteltével jár le. Ez nem alkalmazandó, ha a fogyasztót nem tájékoztatták elállási jogáról a 16a. cikk (1) bekezdése p) pontjának megfelelően.

(2) Az elállási jog nem alkalmazandó a következő esetekre:

- a) olyan [...] pénzügyi szolgáltatások, amelyek ára a pénzügyi piacok olyan ingadozásaitól függ, amelyekre a kereskedő nincs befolyással, ugyanakkor ilyen ingadozások az elállási időszak alatt is előfordulhatnak, például a következőkkel kapcsolatos szolgáltatások:
- deviza, [...]
 - **pénzpiaci eszközök,**
 - átruházható értékpapírok,
 - kollektív befektetési formák befektetési jegyei,
 - pénzügyi határidős ügyletek, ideértve a pénzeszközben teljesített, egyenértékű eszközöket,
 - határidős kamatláb-megállapodások,
 - kamat-, deviza- és részvénytársaság-ügyletek,
 - az e pontban említett bármely eszközre vonatkozó vételi vagy eladási opció, ideértve a pénzeszközben teljesített, egyenértékű eszközöket is. Ebbe a kategóriába tartoznak különösen a deviza- és kamatláb-opciók,
 - kriptoeszközök [...];
- b) olyan utas- és poggyászbiztosítási kötvények vagy hasonló rövid lejáratú biztosítási kötvények, amelyek futamideje nem éri el az egy hónapot;
- c) olyan szerződések, amelyeket a fogyasztó kifejezett kérelmére mindkét fél teljes mértékben teljesített azelőtt, hogy a fogyasztó az elállási jogát gyakorolta volna.

- (3) A fogyasztó akkor gyakorolja az (1) bekezdésben említett elállási időszakon belül az elállási jogát, ha ezen időszak lejárta előtt megküldi az elállási jog gyakorlására vonatkozó közleményt, vagy [...] **használja** a [...] **11a. cikkben** említett elállás gombot **vagy hasonló funkciót**.
- (4) E cikk nem érinti a nemzeti jog azon rendelkezéseit, amelyek olyan időtartamot írnak elő, amelynek során a szerződés teljesítése nem kezdődhet meg.
- (5) [...]
- [...]
- [...]

(5a) Amennyiben valamely, távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződéshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatást a kereskedő vagy a harmadik fél a harmadik fél és a kereskedő közötti megállapodás alapján nyújtja, ezt a kiegészítő szerződést a fogyasztóra vonatkozó bármilyen szankció nélkül meg kell szüntetni, ha a fogyasztó e cikknek megfelelően gyakorolja az elállási jogát.

(6) Ha egy meghatározott pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó másik uniós jogi aktus az elállási [...] jogra vonatkozó szabályokat tartalmaz, kizárólag a szóban forgó uniós jogi aktusnak az elállási jog gyakorlására vonatkozó szabályai alkalmazandók az említett konkrét pénzügyi szolgáltatásokra, kivéve ha arról a szóban forgó jogi aktus másként rendelkezik. **Amennyiben a tagállamok választhatnak az elállási jog és egy alternatíva – például a gondolkodási idő – között, kizárólag a szóban forgó uniós jogi aktus megfelelő szabályai alkalmazandók az említett konkrét pénzügyi szolgáltatásokra, kivéve ha arról a szóban forgó jogi aktus másként rendelkezik.**

(6a) E cikktől eltérve, a tagállamok dönthetnek úgy, hogy ehelyett a következő rendelkezéseket alkalmazzák az alábbi pénzügyi szolgáltatásokra az elállási jog vagy a gondolkodási idő tekintetében:

- a) **a 2014/17/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁷ 14. cikkének (6) bekezdése a 2014/17/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének (2) bekezdése alapján a hatály alól mentesített hitelmegállapodásokra, valamint**
- b) **a 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁸ 14. és 15. cikke a 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének (2) bekezdése alapján a hatály alól mentesített hitelmegállapodásokra.**

¹⁷ **Az Európai Parlament és a Tanács 2014/17/EU irányelve (2014. február 4.) a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 60., 2014.2.28., 34. o.).**

¹⁸ **Az Európai Parlament és a Tanács 2008/48/EK irányelve (2008. április 23.) a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 133., 2008.5.22., 66. o.).**

Az elállást megelőzően teljesített szolgáltatás megfizetése

- (1) Ha a fogyasztó a 16b. cikk szerinti elállási jogával él, akkor csak arra kötelezhető, hogy indokolatlan késedelem nélkül megfizesse a kereskedő által a távollevők között kötött szerződésnek megfelelően, ténylegesen teljesített szolgáltatást. A fizetendő összeg:
- a) nem haladhatja meg azt az összeget, amely a távollevők között kötött szerződés teljes tartalma szerinti szolgáltatáshoz arányosan viszonyuló, már teljesített szolgáltatásért jár;
 - b) semmiképpen nem lehet olyan mértékű, amely szankciójellegű.

(1a) A tagállamok úgy is rendelkezhetnek, hogy a fogyasztó nem kötelezhető pénzüsszeg megfizetésére, ha biztosítási szerződéstől áll el.

- (2) A kereskedő semmilyen pénzüsszeg megfizetésére sem kötelezheti a fogyasztót e cikk (1) bekezdése alapján, kivéve ha bizonyítani tudja, hogy a fogyasztó a 16a. cikk (1) bekezdésének p) pontja szerint megfelelő tájékoztatást kapott a fizetendő összegről. Azonban a kereskedő semmiképpen nem követelhet ilyen pénzüsszeget, ha a 16b. cikk (1) bekezdése szerinti elállási időtartam lejártát megelőzően, a fogyasztó előzetes kérése nélkül kezdte meg a szerződés teljesítését.
- (3) A kereskedő indokolatlan késedelem nélkül és legkésőbb 30 naptári napon belül visszatéríti a fogyasztó részére azokat az összegeket, amelyeket a távollevők között kötött szerződéssel összhangban tőle kapott, kivéve az (1) bekezdésben említett összeget. Ez az időszak azon a napon kezdődik, amelyen a kereskedő megkapja az elállási értesítést.
- (4) A fogyasztó indokolatlan késedelem nélkül és legkésőbb 30 naptári napon belül visszatéríti a kereskedő részére azokat az összegeket, amelyeket a kereskedőtől kapott. Ez az időszak azon a napon kezdődik, amelyen a fogyasztó eláll a szerződéstől.

Megfelelő felvilágosítás

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a kereskedők kötelesek legyenek olyan megfelelő felvilágosítást nyújtani a fogyasztónak az ajánlott pénzügyi szolgáltatási szerződésekről, amely lehetővé teszi a fogyasztó számára annak értékelését, hogy a javasolt szerződés és a kiegészítő szolgáltatások megfelelnek-e az igényeinek és a pénzügyi helyzetének. A felvilágosításnak a következő elemeket kell tartalmaznia:
- a) az előírt szerződéskötés előtti tájékoztatás;
 - b) a javasolt szerződés alapvető jellemzői, beleértve a lehetséges kiegészítő szolgáltatásokat is;
 - c) a javasolt szerződésnek a fogyasztót esetlegesen érintő konkrét hatásai [...].
- (2) [...]

(2a) A tagállamok meghatározzák az (1) bekezdésben említett felvilágosítás terjedelmét és nyújtásának módját, valamint azt hozzáigazíthatják a pénzügyi szolgáltatás ajánlásakor fennálló helyzet jellemzőihez, a címzett személyéhez és az ajánlott pénzügyi szolgáltatás jellegéhez.

- (3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy amennyiben a kereskedő online eszközöket használ, a fogyasztónak a **tárgyalási folyamat és a szerződéses jogviszony minden szakaszában** joga legyen emberi beavatkozást kérni és kapni.
- (4) Ha egy konkrét pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó másik uniós jogi aktus a fogyasztó számára nyújtandó [...] **megfelelő felvilágosításra** vonatkozó szabályokat tartalmaz, **kizárólag a szóban forgó uniós jogi aktus megfelelő felvilágosításra vonatkozó szabályai alkalmazandók az említett konkrét pénzügyi szolgáltatásokra, kivéve ha arról a szóban forgó jogi aktus másként rendelkezik [...].**”

16e. cikk

[...]

[...]

3. A 29. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Amennyiben valamely tagállam él a 3. cikk (4) bekezdésében, a 6. cikk (7) és (8) bekezdésében, a 7. cikk (4) bekezdésében, a 8. cikk (6) bekezdésében, a 9. cikk (1a) bekezdésében, a 9. cikk (3) bekezdésében, a 16. cikk (2) és (3) bekezdésében, [...] a 16a. cikk (5a) bekezdésében és a 16b. cikk (6a) bekezdésében foglalt szabályozási lehetőségek bármelyikével, úgy arról, valamint a későbbi változásokról [az átültetés határideje]-ig tájékoztatja a Bizottságot.”

4. A 30. cikk a következő albekezdéssel egészül ki:

„A Bizottság [a hatálybalépéstől számított öt év]-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen irányelvnek a távollevők között kötött pénzügyi szolgáltatási szerződések tekintetében történő alkalmazásáról. A jelentésnek tartalmaznia kell különösen az online interfészen keresztül nyújtott pénzügyi szolgáltatások értékelését, beleértve az online interfészek struktúrájának, kialakításának, funkciójának vagy működési módjának a fogyasztók döntéshozatali képességére gyakorolt hatásait. A jelentéshez adott esetben jogalkotási javaslatot kell csatolni az irányelvnek a fogyasztói jogok terén tapasztalható fejleményekhez való hozzáigazítása céljából.”

2. cikk

Átültetés

- (1) A tagállamok legkésőbb [az irányelv elfogadásától számított 24 hónap]-ig elfogadják és kihadják azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.

A tagállamok ezeket a rendelkezéseket [az irányelv elfogadásától számított 24+6 hónap elteltének időpontja]-tól/től kezdődően alkalmazzák.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal belső joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 2002/65/EK irányelv [az elfogadástól számított 24+6 hónap elteltének időpontja]-val/-vel hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett irányelvre vonatkozó hivatkozásokat az ezen irányelvvel módosított 2011/83/EU irányelvre történő hivatkozásnak kell tekinteni, és az ezen irányelv mellékletében található megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

4. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

5. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

Megfelelési táblázat

2002/65/EK irányelv	az ezen irányelvvel módosított 2011/83/EU irányelv
1. cikk, (1) bekezdés	–
1 cikk, (2) bekezdés, első albekezdés	3. cikk, (1b) bekezdés, második albekezdés
1. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés	–
2. cikk, a) pont	2. cikk, 7. pont
2. cikk, b) pont	2. cikk, 12. pont
2. cikk, c) pont	2. cikk, 2. pont
2. cikk, d) pont	2. cikk, 1. pont
2. cikk, e) pont	2. cikk, 7. pont
2. cikk, f) pont	2. cikk, 10. pont
2. cikk, g) pont	–
3. cikk, (1) bekezdés	16a. cikk, (1) bekezdés
3. cikk, (1) bekezdés, 1.a), 1.b) és 1.c) pont	16a. cikk, (1) bekezdés, a) és b) pont
3. cikk, (1) bekezdés, 1.d) pont	16a. cikk, (1) bekezdés, d) pont
3. cikk, (1) bekezdés, 1.e) pont	16a. cikk, (1) bekezdés, e) pont
3. cikk, (1) bekezdés, 2.a) pont	16a. cikk, (1) bekezdés, f) pont
3. cikk, (1) bekezdés, 2.b) pont	16a. cikk, (1) bekezdés, g) pont
3. cikk, (1) bekezdés, 2.c) pont	16a. cikk, (1) bekezdés, i) pont
3. cikk, (1) bekezdés, 2.d) pont	16a. cikk, (1) bekezdés, j) pont
3. cikk, (1) bekezdés, 2.e) pont	16a. cikk, (1) bekezdés, k) pont
3. cikk, (1) bekezdés, 2.f) pont	16a. cikk, (1) bekezdés, l) pont
3. cikk, (1) bekezdés, 2.g) pont	16a. cikk, (1) bekezdés, m) pont
3. cikk, (1) bekezdés, 3.a) pont	16a. cikk, (1) bekezdés, p) pont
3. cikk, (1) bekezdés, 3.b) pont	16a. cikk, (1) bekezdés, q) pont
3. cikk, (1) bekezdés, 3.c) pont	16a. cikk, (1) bekezdés, r) pont
3. cikk, (1) bekezdés, 3.d) pont	16a. cikk, (1) bekezdés, s) pont

2002/65/EK irányelv	az ezen irányelvvel módosított 2011/83/EU irányelv
3. cikk, (1) bekezdés, 3.e) pont	–
3. cikk, (1) bekezdés, 3.f) pont	16a. cikk, (1) bekezdés, t) pont
3. cikk, (1) bekezdés, 3.g) pont	16a. cikk, (1) bekezdés, u) pont
3. cikk, (1) bekezdés, 4.a) pont	16a. cikk, (1) bekezdés, v) pont
3. cikk, (1) bekezdés, 4.b) pont	–
3. cikk, (2) bekezdés	–
3. cikk, (3) bekezdés, a) pont	16a. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés
3. cikk, (3) bekezdés, b) pont, első, második, harmadik és ötödik franciabekezdés	16a. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés
3. cikk, (3) bekezdés, b) pont, negyedik franciabekezdés	–
3. cikk, (3) bekezdés, második albekezdés	16a. cikk, (2) bekezdés, harmadik albekezdés
3. cikk, (4) bekezdés	–
4. cikk, (1) és (5) bekezdés	16a. cikk, (6) bekezdés
4. cikk, (2), (3) és (4) bekezdés	–
5. cikk, (1) bekezdés	16a. cikk, (3) bekezdés, első albekezdés és (4) bekezdés, első albekezdés
5. cikk, (2) bekezdés	–
5. cikk, (3) bekezdés	–
6. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, első mondat	16b. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés
6. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, második mondat	–
6. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés, első franciabekezdés	16b. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés, a) pont
6. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés, második franciabekezdés	16b. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés, b) pont
6. cikk, (1) bekezdés, harmadik albekezdés	–
6. cikk, (2) bekezdés, a) pont	16b. cikk, (2) bekezdés, a) pont
6. cikk, (2) bekezdés, b) pont	16b. cikk, (2) bekezdés, b) pont
6. cikk, (2) bekezdés, c) pont	16b. cikk, (2) bekezdés, c) pont
6. cikk, (3), (4), (5), (6) (7) és (8) bekezdés	–

2002/65/EK irányelv	az ezen irányelvvel módosított 2011/83/EU irányelv
7. cikk, (1) bekezdés, bevezető szöveg	16c. cikk, (1) bekezdés, bevezető szöveg
7. cikk, (1) bekezdés, első franciabekezdés	16c. cikk, (1) bekezdés, a) pont
7. cikk, (1) bekezdés, második franciabekezdés	16c. cikk, (1) bekezdés, b) pont
7. cikk, (2) bekezdés	–
7. cikk, (3) bekezdés	16c. cikk, (2) bekezdés
7. cikk, (4) bekezdés	16c. cikk, (3) bekezdés
7. cikk, (5) bekezdés	16c. cikk, (4) bekezdés
9. cikk	–
10. cikk	–
11. cikk, első és harmadik albekezdés	24. cikk, (1) bekezdés
11. cikk, második albekezdés	–
12. cikk, (1) bekezdés	25. cikk, első albekezdés
12. cikk, (2) bekezdés	–
13. cikk, (1) bekezdés	23. cikk, (1) bekezdés
13. cikk, (2) bekezdés	23. cikk, (2) bekezdés
13. cikk, (3) bekezdés	–
14. cikk	–
15. cikk	–
16. cikk	–
17. cikk	–
18. cikk	–
19. cikk	–
20. cikk	–
21. cikk	–
22. cikk	–
23. cikk	–